

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie oskarżonych: **B.N., A.O., B.P., B.B., M.B., R.C., Ł.O., K.S., K.G., T.B., P.F., J.D., A.W., M.P., H.T., P.W., K.P., M.W., A.J., B.K., E.P.,**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 lipca 2023 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Ropczycach,
zawartego w postanowieniu z dnia 17 maja 2023 r., sygn. akt II K 124/23,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

postanowił

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 maja 2023 r., sygn. akt II K 124/23, Sąd Rejonowy w Ropczycach wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy wskazał, że sprawa została mu przekazana do rozpoznania postanowieniem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt II Ko 103/23, w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 43 k.p.k. (k. 2186). Sąd Rejonowy argumentował, że za uwzględnieniem wniosku i przekazaniem sprawy innemu sądowi równorzędnemu przemawia wzgląd na zachowanie gwarancji procesowych uczestników procesu oraz szybkość postępowania. Podkreślił, że jest to sprawa wieloosobowa – dotyczy 21 oskarżonych, dotychczas do udziału w sprawie zgłosiło się 16 obrońców i 5 oskarżycieli posiłkowych z pełnomocnikami, a w sprawie występuje łącznie 24 pokrzywdzonych, którzy mają prawo brać udział w

rozprawie i mogą jeszcze zgłosić swój udział w sprawie w charakterze oskarżycieli posiłkowych. Sąd Rejonowy podniósł, że jest małym sądem funkcjonalnym, dysponującym jedynie sześcioma salami rozpraw, z których największa jest w stanie pomieścić maksymalnie 15 osób. Podkreślił, że warunki lokalowe uniemożliwiają przeprowadzenie rozprawy także w innym pomieszczeniu sądowym, w tym na korytarzu czy w sali konferencyjnej. Zdaniem Sądu wnioskującego w takich warunkach nie jest możliwe godne prowadzenie rozprawy i zapewnienie stronom prawa do udziału w niej. Sąd ten wskazał jednocześnie, że jedyną możliwością jest prowadzenie tej rozprawy poza siedzibą Sądu Rejonowego w Ropczycach, co wiązałoby się koniecznością podejmowania szeregu czynności organizacyjnych, byłoby czasochłonne i generowałoby koszty. Zdaniem Sądu Rejonowego, z uwagi na ww. okoliczności zasadne jest skorzystanie z instytucji uregulowanej w art. 37 k.p.k. i przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy zasugerował, że Sąd Rejonowy w Dębicy jest Sądem dysponującym odpowiednimi warunkami infrastrukturalnymi, znajduje się jedynie 45 km od sądu właściwego miejscowo, tj. Sądu Rejonowego w Rzeszowie, jest usytuowany blisko węzła komunikacyjnego, a więc jest to Sąd dysponujący odpowiednimi warunkami do przeprowadzenia tej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawowym argumentem, który podnosi Sąd Rejonowy, jest brak odpowiednich warunków lokalowych i ogólnie infrastrukturalnych do przeprowadzenia niniejszego postępowania. Tego typu okoliczność nie może stanowić podstawy do przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. Jak konsekwentnie podnosi się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, względy natury technicznej i trudności organizacyjne, zakłócające możliwość rozpoczęcia rozprawy i prowadzenia postępowania, nie wypełniają przesłanki „dobra wymiaru sprawiedliwości”, a tym samym nie uzasadniają przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 sierpnia 2022 r., IV KO 82/22; z dnia 22 maja 2019 r., II KO 29/19; z dnia 15 maja 2019 r., II KO 47/19). Wyjątkowy w swej istocie przepis art. 37 k.p.k. nie

powinien być traktowany jako podstawa do podejmowania prób przekazania innemu sądowi spraw o dużym stopniu uciążliwości, w tym organizacyjnej, czy z innych względów kłopotliwych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2019 r., III KO 30/19).

Uwzględnienie wniosku Sądu Rejonowego stanowiłoby aprobatę dla argumentacji, zgodnie z którą Sąd właściwy może nie rozpoznawać określonego rodzaju spraw, przekazanych mu do rozpoznania przez ustawę. Nie jest przecież w żadnej mierze wykluczone, że tak złożona podmiotowo sprawa jak ta, przekazana Sądowi Rejonowemu w Ropczycach jako innemu sądowi równorzędnemu, byłaby sprawą, w której ten Sąd byłby pierwotnie właściwy miejscowo. Nie można zaakceptować sytuacji, gdy danemu Sądowi, jako jednostce wymiaru sprawiedliwości, ustawowo ulokowanej w strukturze sądownictwa, przekazano do rozpoznania określony rodzaj spraw, a Sąd ten z przyczyn technicznych nie jest w stanie tych spraw osądzić i jest zmuszony do ich przekazywania do rozpoznania innym sądom. To zadaniem Sądu mającego rozpoznać sprawę jest poradzenie sobie z trudnościami organizacyjnymi, celem umożliwienia sobie procedowania. Zwłaszcza, gdy już we wniosku złożonym w trybie art. 37 k.p.k. Sąd ten sygnalizuje, że tego typu działania są obiektywnie możliwe.

W uzasadnieniu wniosku Sąd Rejonowy powołuje się też na wzgląd na rozpoznanie sprawy w rozsądnym terminie. Wiąże go jednak z przedstawionymi powyżej trudnościami technicznymi i organizacyjnymi. Należy podkreślić, że okolicznością uzasadniającą przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. jest m.in. potrzeba doprowadzenia do rozpoczęcia i zakończenia procesu w rozsądnym terminie. Jednak przesłankę tę odnosi się najczęściej do sytuacji związanych ze stanem zdrowia oskarżonego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 2023 r., II KO 7/23; 19 stycznia 2023 r., IV KO 2/23), nie zaś do problemów natury organizacyjnej leżących po stronie sądu właściwego do rozpoznania sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2022 r., I KO 103/22).

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(T.M.)

[ms]

